

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор” по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност: Организация и управление (селско стопанство и подотрасли)

Автор на дисертационния труд: Росица Стоянова Ненова, редовен докторант към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: „Стратегии за управление на рентабилността на винарските изби“

Рецензент: доц.д-р Тони Богданова Михова, Технически университет – София, филиал Пловдив, област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8 Икономика, научна специалност: Икономика и управление, определена за член на научното жури със заповед № РД-16-131/24.02.2021 год. от Ректора на АУ.

1. Актуалност на проблема.

Лозаро-винарското производство в България има дългогодишна история, традиции и опит. Доказателство за значимостта му за икономиката е приемането на Национална стратегия за развитие на лозарството и винопроизводството 2005-2025 г. и Национална стратегия за устойчиво развитие на земеделието на Р. България 2014-2020 г. Динамично изменящата се бизнес среда определя непрекъснато нови предизвикателства пред разглеждания сектор. Конкуренцията е изключително висока между винопроизводителите, тъй като предлагането не само надхвърля търсенето, но и навлизат нови страни производители на пазара; променят се и потребителските вкусове.

При тези условия, ефективното управление на винарските изби, придобива решаващо значение за тяхното оцеляване и развитие на пазара. В тази връзка, проблемът, свързан с разработването на стратегии за управление на рентабилността на винарските изби е актуален и значим в научен и научно-приложен аспект.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на дисертационния труд е ясно определена - оценка на рентабилността на различните бизнес модели на винарски изби в Южен лозаро-винарски район и на тази база – разработване на стратегии за повишаване на рентабилността им. За нейната реализация са поставени пет задачи. Използваните методи са правилно подбрани, съответстващи на целта на

дисертационното изследване.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е с добре балансирана структура и се състои от увод, изложение в три раздела, заключение, списък на използвана литература и приложения – общо 164 страници.

Резултатите са онагледени и представени чрез съставянето на 12 таблици, 55 фигури и 12 приложения.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

В увода на дисертацията е обоснована необходимостта да се разработват, избират и изпълняват ефективни стратегии за управление на продажбите с оглед на това да се повишава рентабилността от дейността.

Ключовите категории за изследването „модел“, „бизнес модел“ и „рентабилност“ са изяснени в първа глава, чрез посочване на различни авторови позиции за тяхната същност. В тази глава е изяснена спецификата на лозаро-винарския сектор и са разграничени три основни типа бизнес модели от всички винарски изби в България; разкрита е същността на икономическото понятие „рентабилност“ и показателите за изследване на рентабилността на предприятието. Обоснован е избора на методите и показателите за анализ на рентабилността и е представена методика за анализ и оценка на стратегиите за управление на рентабилността на винарските изби.

В глава втора са посочени резултатите от проведеното анкетно проучване, което обхваща информация, определяща по какъв начин бизнес моделът, следваната бизнес стратегия и използваната организационна форма определя равнището на рентабилност в този вид бизнес дейност. Направени са характеристика на изследваните винарски изби в България, както и анализ на факторите, които оказват влияние на рентабилността на винарските изби.

В трета глава на дисертационния труд се предлагат насоки за повишиване рентабилността на винарските изби. Докторантката прогнозира равнището на рентабилност на изследваните винарски изби в бъдеще, чрез използването на метода „Анализ на сценария“, който се прилага с помощта на статистически програмни MS Excel. Разработен е примерен бизнес модел и стратегия за управление на рентабилността на винарска изба. Препоръчен е клъстерен подход за управление на рентабилността на винарските изби.

Заключението обобщава резултатите от изследването.

Литературният обзор обхваща 89 литературни източника, от които 45 са на български език. Посочените източници кореспондират с основните направления в дисертационния труд. Смятам, че докторантката е запозната със състоянието на разглеждания проблем.

5. Приноси на дисертационния труд.

Приемам представената справка за приносните моменти в дисертационното изследване. Оценявам същественото значение на следният

Научен принос:

- разработена методика за изследване и оценка на рентабилността на винарските изби в България.

Научно-приложен принос:

- анализ на рентабилността на различните бизнес модели на винарски изби в България.
- предложен бизнес модел за управление на рентабилността на винарските изби в страната.

6. Критични бележки и въпроси.

Дисертационният труд е завършено изследване, с постигната цел и решени задачи. Забележките са с препоръчителен характер, които по никакъв начин не намаляват научната стойност на разработката.

1. В теоретичната част е препоръчително да се изясни същността на ключовите понятия „стратегия“ и „бизнес стратегия“.
2. Изследователските хипотези могат да се посочат в увода на разработката.
3. Представянето на изводите, след втора глава в систематизиран, а не в описателен вид ще доведе до тяхната по-голяма яснота и прецизност.
4. Методиката на изследването е препоръчително да е във втора глава, с цел постигане по-балансирана структура на дисертацията.

7. Публикувани статии и цитирания.

По темата на дисертацията са представени четири самостоятелни публикации на докторантката.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторантката, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Росица Стоянова Ненова образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност Организация и управление (селско стопанство и подотрасли).

Дата: 09.04.2021 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:

(доц.д-р Тони Михова)